

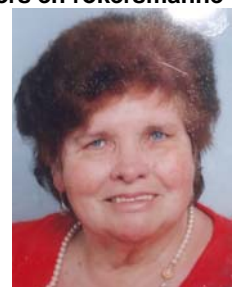
Notenkrakers en rookmannetjes

Marinus van Asten (ruimtevaartverzamelaar en verzamelaar van de maand van september 2006) mailde me in januari dat als ik zijn nicht weer eens tegenkwam op de verzamelbeurs, dat ik haar dan maar eens moest vragen als Verzamelaar van de maand. Hij schreef dat ze een prachtige verzameling notenkrakers en rokersmannetjes heeft. Gelukkig zei Diana direct ja, toen ik haar vroeg om verzamelaar van de maand te worden en op zondag 26 mei laat ze haar verzameling notenkrakers en rokersmannetjes zien aan de bezoekers van de verzamelbeurs in Eerde.

Het begin

Diana weet niet meer goed wanneer ze met haar verzameling begonnen is, maar ze schat dat ze er nu ongeveer 12 jaar mee bezig is. Haar ouders waren al ruim 50 jaar goed bevriend met een Duitse vrouw, Annie Horbach. Annie had een grote verzameling notenkrakers en rookmannetjes. Helaas is ze onlangs overleden. Diana vond die verzameling zo mooi dat ze zelf ook een verzameling ermee is begonnen. Ze heeft ze hier nog nooit gezien, maar als ze rond Kerst in Duitsland op bezoek ging bij Annie, dan vonden ze er daar meestal wel een paar in de winkels of op kerstmarkten. Soms vond Annie er ook die ze nog niet in haar verzameling had en de laatste

Annie Horbach

VERZAMELAAR VAN DE MAAND

jaren vroeg ze dan vaak aan Diana of zij ze al had en dan mocht Diana ze hebben en keek zij wel of ze ze nog een keer aan kon komen. Annie had haar notenkrakers en rookmannetjes ook alleen rond Kerst in de woonkamer staan, de rest van het jaar waren ze opgeborgen in dozen. Diana hoopt nog wat notenkrakers en rookmannetjes uit de verzameling van Annie aan haar verzameling toe te kunnen voegen, maar de kinderen van Annie hebben ze nog niet teruggevonden. Inmiddels heeft Diana toch al 13 notenkrakers, variërend in lengte van ongeveer 20 cm tot ongeveer 80 cm hoog. De grootste figuren heeft ze zelf een keer bij een groothandel gekocht. De notenkrakers hebben allemaal een lange baard, want daarachter zit een groot gat. De notenkrakers hebben aan de achterkant een stok waarmee je de mond kunt openen. Als je een noot in de mond legt dan wordt die gekraakt, als je de mond weer sluit. De notenkrakers van Diana zijn nog nooit gebruikt, want ze zou het jammer vinden als ze beschadigd raken door het notenkraken. De kleine notenkraker-tjes die vooraan op de foto staan zijn kerstboomhangers in de vorm van een notenkraker die ze hier eens bij een tuinwinkel tegenkwam.

Naast haar verzameling notenkrakers heeft ze ook een verzameling van 32 verschillende rokersmannetjes. Ook deze zijn alleen rond Kerst te vinden in Duitsland. Het zijn allemaal houten poppetjes, soms hebben ze wel iets van Kerst bij, maar lang niet allemaal. Vaak beelden ze allerlei verschillende beroepen uit, er zitten koks, schoorsteenvegers, jagers, boswachters en ook een brandweerman bij. Ze variëren in grootte van 10 tot maximaal 30 cm hoogte.

Vaak zitten er meerdere rokersmannetjes in een doosje. De rokersmannetjes hebben allemaal een pijp in hun mond. De steel is eigenlijk alleen maar een koperen draadje en de kop is een blokje hout. De rokersmannetjes zijn bedoeld om kleine wierookkaarsjes op te branden. Het lijf kan losgetrokken worden van de onderkant en op de onderkant kan een klein kegelvormig wierookkaarsje gezet worden. Als dit kaarsje aangestoken wordt dan

komt de wierook uit de mond van het rokersmannetje. De bovenkant van de figuur is van binnen uitgehold. In 1830 werden de rokersmannetjes voor het eerst vernoemd. Het is een uitvinding van speelgoedmakers uit het Duitse Ertsgebergte. Het is een echte Duitse traditie om in de Kersttijd rokersmannetjes en notenkrakers in de woonkamer te zetten. Afgelopen Kerst stonden ze voor het eerst ook bij Diana in de huiskamer.

Verzamelbeurs

Als u meer van deze verzameling wilt zien, of weten, kom dan op zondag 26 mei 2013 naar de verzamelbeurs in Eerde, daar laat Diana van Asten haar verzameling notenkrakers en rokersmannetjes zien. Als u nog iets leuks heeft voor de verzameling van Diana breng het dan voor haar mee of neem contact met haar op via e-mailadres a.asten5@upcmail.nl. Diana heeft geen notenkrakers dubbel om mee te ruilen, ze heeft wel 2 dubbele rokersmannetjes.

Door Hannie van Duijnhoven, secretaresse van de afdeling Oost-Brabant